

någon blifvit gift. *Han har fått g. från Spanien, rikt g.*

GIFTERMÅL, n. 3. 1) Äktenskaps ingående. *Före, efter giftermålet. Detta g. lofvar lycka för framtiden. G. af kärlek. Ett hemligt g. — Syn. Gifte, (för furstliga personer) Förmålning, Biläger.*

GIFTERMÅLSANBUD, n. 5. Anbud, som göres någon, om äktenskaps ingående med en person.

GIFTERMÅLSBALK, m. 2. Den hufvuda' delning af svenska lagen, som handlar om hvad iakttagas bör vid hjonelags byggande.

GIFTERMÅLS-KONTRAKT, --- kännträkt, n. 3. o. 5. Se *Äktenskapskontrakt*.

GIFTERMÅLSTANKAR, m. 2. pl. Se *Giflastankar*.

GIFTIG, a. 2. 1) Som i sig har, innehåller förgift. *G-t djur. G. orm, växt, planta, frukt, saft. G. egenskap. — Syn. Förgiftig. — 2) Säges om vissa farliga snittämnen. En rasande hunds spott är g. — 3) (fig.) Smädande, förtalande, belackande. En g. tunga.*

GIFTIGHET, f. 3. Egenskapen att vara giftig.

GIFTIS, m. 3. Se *Arsenikkis*.

GIFTOMAN, m. 5. pl. — män. Den släktning, som är ogift qvinnas naturliga rådgifvare vid frågan om giftermål, och utan hvars bifall hon ej får ingå ett sådant.

GIFTORÄTT, m. 3. Den andel i tyenne makars gemensamma egendom, som lagen efter den enas död tillerkänner den efterlevande.

GIFTSÄCK, m. 2. Se *Giftblåsa*.

GIFTTAND, f. 3. pl. — tänder. Huggtand på ormar, hvarur efter bett gift utpressas i såret.

GIFTRÄD, n. 5. Ett trädslag på ön Java, som innehåller en högst giftig mjölksaft. *Antiaris toxicaria*. Kallas äfv. Bohon Upas eller Upasträdet.

GIFTVUXEN, a. 2. neutr. — *et*. Säges om en ung person af någotdera könet, som uppnått nödig ålder och utbildning att träda i gifte.

GIFTVÄXT, f. 3. Sådan slags växt, som innehåller gift.

GIFVA, v. a. 3. Indik. pres. sing. *Gifver*; pl. *Gifva*. Impf. *Gaf*; pl. *Gåfvo*. Imper. sing. *Gif*; pl. *Gifven*. Konj. impf. *Gåfve*. Sup. *Gifvit*. Part. akt. *Gifvande*; part. pass. *Gifven*. Sammandrages i pres. sing. till *Ger*, i pl. till *Ge*; i imper. till *Ge, gen*; Sup. *Gelt*. 1) (i allmänhet) Lemna något åt någon. *G. någon handen. Gif mig hatten. G. en något att dricka. Gif oss att äta. Han har gifvit mig handen derpå, lofvat mig det med handslag. G. emellan, se Emellan, 3. G. främ, se Framgifva. G. ifrån sig, lemna ifrån sig, utlemna; äfv. utånga, utspy, upp-kasta, t. ex.: *G. ifrån sig något, som man har i händerna, i sin ägo. G. ifrån sig en elak lukt, o. s. v. G. igen:* a) lemna tillbaka; b) gifva emellan (vid byte). *G. in:* a) låta någon intaga (medikamenter eller gift); b) se *Ingifva*. — *G. omkring*, servera (med tallrikar, glas, mat) rundt omkring vid ett bord, i ett rum. — *G. till:* a) lemna något för, till en saks förfärdigande, o. s. v.; b) tillägga; c) gifva, t. ex.: *Jag ville g. mycket till, om det hände. — G. tillbaka:* a) återlemna; b) lemna igen (pengar) vid vaxling, t. ex.: *Han gaf mig tre skilling tillbaka på riksdalern. — G. upp, ut, se Uppgifva, Utgifva. — G. öfver:* a) lemna mer än; b) se *Uppkasta, Kräkas. — Syn. Lemna, Aflemna, Afgifva, Afståta, Afhända sig. — 2) Betala. Jag har g-vit tio riksdaler derför. Huru mycket skall jag g.**

*er, för att få det der uret? G. skatt, ränta. — 3) Lemna en sig tillhörig sak åt någon till ägande, utan att han behöfver lemna något tillbaka. G. någon en ring, en skänk, en gåfva. Herr N. har gifvit mig alla dessa dyrbara saker. G. bort, se Bortgifva. G. igen, lemna en något som gåfva, till erkänsla för en förut erhållen sådan. — Syn. Skänka, Bortskänka, Bortgifva, Förära, Begåfva, Benåda med, Beskåra, Förlåna, Förunna, Donera, Dotera. — 4) Utdela korten i kortspel. Brukas mest absolut, dock äfven stundom med objekt, t. ex.: *Hvem skall g. (vanligast ge)? Jag skall g. Gif (ge) mig nu goda kort. — G. ikring, utdela korten till alla spelarne. G. om, ånyo utdela korten, sedan det förut blifvit orätt gifvet. — 5) Tilldela. G. någon en pension, en syssla. G. ett hugg, ett slag på mun. G. en något att göra. G. befälning om något. G. stryk, på pelsen, se Stryk, Pels. — 6) Lemna i afkastning, i ränta. *Gården ger 1000 r:dr om året. Ett kapital, som ger 6 proc. i ränta. — 7) Förorsaka, att någon får, bekommer något. Denna sak g-ver honom mycket bekymmer. Det gräset ger korna mycken mjölk. — 8) I öfversättning återgifva. Detta ord i originalet är ganska väl g-vet. G. ett ord med ett motsvarande. G. en mening ord för ord. — 9) Vilja, tillåta. Endast i uttrycken: *Gud g-ve det! Gud g-ve, att . . .!* betecknande en önskan till Gud, att något måtte hända. — 10) G. förekommer dessutom i följande uttryck och talesätt: *G. en bal, en konsert, en teaterpjäs, tillställa och gifva tillfälle för allmänheten att bivista en bal &c. G. något förloradt, uppgifva allt hopp om något. (Fam.) G. tappt, erkänna sig öfvervunnen. G. någon goda ord, tala vänligt med någon. G. en något att förstå, se Förstå. G. ett ljud, en ton, ett läte, säges om person eller sak, när de låta höra ett ljud, &c. G. lukt, ånga o. d., sprida från sig lukt. ånga. G. exempel, göra något, för att visa andra, huru det skall göras; äfv. gifva efterdöme. G. ån, se Angifva. G. åter, före, se Estergifva, Föregifva. G. med sig: a) Dela med sig åt andra; b) till en del eller helt och hållet afstå från sina anspråk, blifva medgörligare, billigare, mindre stolt, låta beveka sig. (Pop. o. fam.) *Ge på örat, gifva örfilar. Ge på ryggen, slå, piska på ryggen. G. på hand, se Hand. Ge på, gifva stryk, piska på, slå någon. Ge på med hela laget, skjuta med hela kanonlaget. Ge på med ovet, öfverhoppa med ovet. Det ger på och regnar, det regnar starkt. G. till, se Tillgifva. G. till ett anskri, upphäfva, uppgifva &c. G. upp staten, afträda sin egendom åt sina borgenärer. G. vid handen, meddela. — G. sig, v. r. 1) Öfverlemna sig. I denna bem. brukligt t. ex. i den nya romanstilen, men egentligen en germanism. G. sig åt någon. — 2) (om stad, fästning, trupper) Öfverlemna sig åt fienden, kapitulera; lägga ned vapen för fienden. G. sig på nåd och onåd. G. sig fången, låta taga sig till fånga. — 3) Sakta sig, aftaga. *Kölden ger sig. Febern har gifvit sig. Det ger sig väl med tiden. — Syn. Se Minskas. — 4) Begifva sig ifrån ett ställe. G. sig på resan. G. sig ut på hafvet. G. sig på flykten. G. sig i falt. G. sig i slagsmål, inlåta sig i slagsmål. Ge sig af, begifva sig bort. Ge sig ifrån, lemna, öfvergifva. G. sig ihöp med, gripa sig an med; äfv. inlåta sig med någon. G. sig ned: a) begifva sig ned; b) slappas och nedfalla, så att formen förloras; c) tillplattas.******